

Vsim ljubljenim vernim Ljubljanske škofije zveličanje in blagoslov v Gospodu!

Nima ga svet veselja, ktero bi človeško serce v resnici razveseliti in nasititi zamoglo.

Veselje tega svetá je kratko, beži kakor senca, se taja kakor led, minuje in zginuje, torej neumerljivi duši zadostiti ne more; veselje tega svetá je pozemljsko, torej duh, ki je po Božji podobi vstvarjen, v njem svoje hrane ne najde; veselje tega svetá je pa tudi tako prazno, de nas za dolgo se mikati ne more, velikoveč se nam pristudi; je pa tudi tako lažljivo in zvijačno, de marskoga, kterimu razveseljenje obeta, clo nič ne razveseli, marveč mu še ta pokoj in mir, ki ga je imel, iz serca ukrade. —

In vender, ako po svetu pogledamo in ljudi premišljujemo, kako hrepené marskteri po posvetnim veselji, kako po šumečih kratkočasih derejo in letajo, češ, de bi se napili njegove medice in sladčice! — Kako marskteri komej pričakujejo veselje, ki jim jih svet ponuja! kako se jim serce veselja vnema, kadar jih kdo v posvetno razveseljevanje kliče in vabi! — Ali kako omaga njih duša in teló po zavžitim posvetnim veselji, kako otožni se vernejo od veselja, kako prazno je njih serce in z gnjusam napolnjeno po minljivim in nečimurnim veselji! Ali mar ni to glas Božji, ki jim naznanuje in oznanuje, de niso najdlji, česar so tam iskali!? —

O ko bi pač vsi, ki v posvetnim ali mesenim veselji miru in pokoja išejo, spoznali, de svet nima praviga miru! Kako torej hoče dati, česar nima? — Svet s svojim vabljenjem in mikanjem noče vaše sreče, — le vzeti vam jo hoče, de bi bili brez miru in tolažbe v svojim življenji. Ne verjemite torej njegovim sladkim besedam, saj je bil svet lažnjivec od nekdanj, kdor se mu je dal zapeljati, se je še vselej kesal, tode prepozno. Ne verjemite mu, kadar vas k sebi vabi in kliče ter srečo čez srečo obeta; zakaj vabi vas le po hinavsko; vas je pa v pest dobil, se znajdete v sovražnikovi roki. Komur se svet nar bolj prilizuje, tega nar gotovši ugonobi. Obrnite se torej od njega, če vam še take obljube dela. Česar vaša draga duša potrebuje, svet nima. Vaša duša je za drugi in višji svet vstvarjena. Kar vašo neumerjočo dušo živi in tolaži, ni na tem svetu, torej vam on tega tudi dati ne more. De se tega prepričate, le človeka poglejte, ki je v posvetnim veselji svojiga miru iskal in ménil, de bo pokoj svoji duši najdel. Le poglejte, kako se je ogoljfal v svojim pričakovanji, s kakošnjim gnjusam do posvetniga veselja se mu je serce napolnilo, tako de mu dušni nepokoj in vestni nemir v očeh in na čelu vidiš in bereš. Kako je pač prazna njegova duša, kako pusto v njegovim sercu. Utrudil se je posvetniga veselja, ki njegovih želja ni spolnilo, marveč mu jih je le zdražilo in užgalo, tako de se ne vé kam obrniti, ne vé, kako in kje bi se svojiga življenja veselil in svoji duši mir in pokoj najdel!

Preljubi! zlasti vi, ki ste se že utrudili svetá in njegoviga veselja, in zdaj ne veste, kako in kje pravo veselje in sladki mir svojimu duhu najti, poslušajte vender Božjiga Zveličarja, Jezusa Kristusa, kteri vas sicer vedno, zlasti pa v štiridesetdanskim postu kliče in k sebi vabi po svojih služabnikih s priznic in v spovednic, rekoč: „Pridite k meni vi, kteri se trudite in ste obteženi, jest vas bom poživil“. Ako hočete torej dušni mir in pokoj najti, o, pojte le k Njemu, išite le Njega, le Njega se držite. Le Jezus vam zamore in hoče dati mir in pokoj, kteriga vaše serce potrebuje, pa vam ga svet ne more dati. — Le Jezus takó serce tolaži, de ne omaga v britkostih in težavah tega življenja. — Le Jezus neumerljive želje naših duš spolnuje. Pri Njem je tista tolažba in tista pomoč v telesnih in dušnih stiskah najti, ktere zastonj kje drugej išemo. Njegove besede so resnica in večno življenje. Ako vas torej Kristus kliče, de bi vas okrepčal, se boste li obojavljali, boste li še odlašali in premišljevali, ali bi pozemeljski prah zapustivši k Njemu se podali?

Jezus betežne k sebi kliče, — sami bi si morebiti ne upali k Njemu; — On prijazno k sebi vabi nadložne, de bi jim nadloge odvezel. Jezus, vsigamogočni zdravnik, k sebi vabi bolnike, — On, nebeški učenic, k sebi vabi nevedne, — On, nar močnejši, k sebi vabi slabotne; in vse te le zato vabi in kliče, de bi jih pokrepčal. To spričuje celo Njegovo življenje in Njegova smert.

Ko je mili Jezus na svetu bil, je vse betežne oživljal, nikomur ni svoje pomoči odrekal, ki je z zaupanjem k Njemu prišel. Kdorkoli se je k Njemu zatekel, je bil povabljen ter je vselej o pravim času prišel. Ko so mu matere svoje otročice še le na večer prinesle, mu je bilo prav, torej jim jih blagoslovil. — Kadarkoli so prišli slepci, so mu bili ljubi; — dal jim je viditi. — Gobovi so ga vselej najdlji pripravljeno, jih očistiti. — Nikodem, ki ga je pozno v noč obiskal, je prišel ravno o pravim času; podučil ga je nebeških resnic. Tudi očitna grešnica Mu je ravno o pravim času k nogam pokleknila; On ji britke spokorne solze obriše ter ji vse grehe odpusti. — On je bil ravno pripravljen lačne nasititi, ko je prišlo štiri tavežent lačnih ljudi k Njemu v pušavo, in s čudežem jih je nasitil. — Razbojnik na križi se ravno o pravim času k Njemu oberne, utolažen je bil z besedami: „Se dans boš z menoj v raji“.

In kakor je Jezus betežne in obložene k sebi vabil, ko je še na svetu bil, tako tudi zdaj nas vse vedno z nebes k sebi kliče, po pridgarjih, spovednikih in naprejpostavljenih; saj je On vedno tisti

včera in dans in vekomej. Še zmiraj betežne k sebi kliče, de bi Njemu tožili svoje nadloge in reve, in pri Njem okrepcanja iskali. Še vedno grešnike k sebi kliče, in jih bo v postu še glasneje klical, de naj pri Njem išejo vestniga miru in posvečenja.

Ljubeznjivo nas torej Jezus vabi; pa tudi kadar nam zapoveduje, nas ne plaši, nas ne straši, velikoveč nam zaupanje daje, rekoč: „Vzemite náse moj jarem; — zakaj moj jarem je sladak in lahko moje breme“. In taka je tudi v resnici. Njegov jarem, njegova butara sta njegove zapovedi, in vse, kar nam On naklada, kar nam nositi daje, je On sam nosil, v vsih rečeh nam je On naprej hodil ter pot kazal.

Jezus ponižnost od nas hoče, in sam je bil zgol ponižnost: „Učite se od mene, zakaj jez sim ponižen“. — On hoče, de bodimo krotki, in sam je bil tudi krotak, kakor je rekel: „Učite se od mene, zakaj jest sim s serca krotak“.

Sladak je Jezusov jarem in lahka Njegova butara. Kolikor voljniši butaro nosimo, toliko manj težka je, in kolikor dalje jo nosimo, toliko lažji nam je. Le, ker je nočemo nositi, nam je težka, in le ako je še nismo nosili, se nam pretežka zdi, de bi jo nositi zamogli. — Ali, poskušajmo le, na rame jo zadenimo, in zvedili in spoznali bomo, de je v resnici lahka. Začni, ljubi moj kristjan, kersansko živeti, in prepričal se boš, de je Jezusov jarem sladak, in lahka Njegova butara.

Sladak je Njegov jarem, lahka Njegova butara, zlasti tistim, ki ju nosijo z mladiga. Kdor se je v svoji mladosti učil, samiga sebe premagovati, se bo v starih dneh lahko premagoval. — Kdor se je v mladih dneh učil, si marsikaj prijetniga pritergati, se mu to tudi v starosti ne bo težko zdelo. Kdor grešno nagnjenje svojiga sercá, kadar se je prvič oglasilo, zatara in premaga, ga bo, ako se zopet oglasi, že lažje pregnal in sam pri sebi spoznal resnico, de je Jezusova butara lahka, ako se vadimo, z mladiga jo nositi, z mladiga svoje nagnjenja premagovati.

Sladak je Jezusov jarem in lahka Njegova butara; saj On nikomur toliko ne naklada, de bi nositi ne mogel in daje nove moči vsakimu, kdor Ga prosi; zakaj On ne pusti pod težo brez pomoči nobeniga, ki jo hoče nositi in Ga prositi zamore.

Sladak je Jezusov jarm, in lahka Njegova butara; zakaj ako jo človek le nekoliko časa nosi, mu je Jezus zopet odvzame in stori, de bo ta, ki je Njegov križ nosil, v deželi povračila z Njim kraljeval vekomej. In toliko plačilo butaro polajša. „Kteri bodo z menoj križ nosili, — tako sam govori, — bodo z menoj sedeli na veličastnim sedeži, in oni, ki z menoj terpé, se bodo tudi veselili z menoj“. To je Njegova obljuba; — ona nam butaro zlajšuje.

Ljubeznjivo nas tedej Jezus vabi, kaj lahkiga nam zapoveduje, in neizrečeno veliko nam obeta, rekoč: „Pridite k meni, pri meni boste pokoj našli svojim dušam“.

Sladak je torej mir, ki ga Jezus v naše serca vliva; ne le na unim svetu On svoje služabnike z neskončnim veseljem plačuje, ampak že tukej jim nebeški mir daje. Vsakterimu obloženimu človeku Jezus prigovarja, rekoč: Le nòsi svojo butaro, le nosi jo, zakaj ona ti pokojno in mirno vest dela, verzi pa od sebe butaro nečimurniga svetá, butaro lastne ljubezni, butaro meseniga veselja; zakaj kolikor dalje boš to butaro nosil, toliko težji ti bo, toliko bolj te bo tvoja vest pekla. Kjer kraljuje posvetna in lastna ljubezen, in mesena sladnost, tam se, če prej ne, gotovo konec življenja grenko očitanje vesti zbudi. Grenka in težka vest pa je nar težji butara, butara vsih butar.

Vse drugači pa Jezus plačuje njemu, ki Njegovo butaro pridno in zvesto nosi. Njegova vest je jasna, pokojna in mirna; ona ga ne kaznuje, mu ne očita, mu ne grozi, ga ne terpinči, — marveč ga razveseljuje ter ga že na tem svetu z nebeškim veseljem napolnuje.

Kdor ima dobro, pokojno vest, ga preteklo življenje ne straši, in ga tudi prihodnje ne skerbi, zakaj, kar se je bil pregrešil, mu je odpušeno, je zbrisano in pozabljeno, zdaj pa je perjatelj Božji, ki mu vsakdanje pregreške, v kateri pri vsi svoji zvestobi pada, sproti odpuša, zakaj ljubezen, ki vsako spokorno solzo zbrise, si je vedno enaka, malo in veliko odpuša in perpusti, de grešnik v vsakdanje pregreške pade, de ga velikih grehov prevzetnosti in napuha varje. Blagor njemu, ki Jezusovo vabilo sprejme in resničnost Njegovih obljub z lastno skušnjo poterčiti zamore.

Tode, kdor hoče k Jezusu priti in pri Njem mir in zveličanje najti, more narprej spoznati, de je obložen, in potem se še le podati k Njemu, ki ga zamore in hoče rešiti in oprostiti.

V verige, ki so nam jih grehi skovali, smo ukljenjeni, pa jih iz lastne moči ne moremo raztergati. Kdor to veruje, čuti in spozna, je s serca ponižen, in ravno ponižnost ga zamore rešiti; rešen pa vender še ni. Kdor v Gospoda zaupa, de ga le On zamore in hoče rešiti, in de ga bo tudi rešil, on ima pravo zaupanje, ki ga pelje k Gospodu, pri katerim rešenje zadobi.

Ponižnost in zaupanje ste nar dražji nebeški dar, ki ga Gospod naprej pošilja, za njim pa sam pride. Ste pa tudi one k zveličanju tako potrebni, de brez nju zveličanja doseči ne moremo, ga torej zastonj išemo.

Dolgo dolgo si, kakor Savel, v slepoti živel in sam sebe goljufal: kar se nebesa odpró, in svetli žark se zlije v tvoje serce, in ti razodene in pokaže vezi, s kterimi si bil zvezan in uklenjen, kterih pa nikoli nisi vidil, nikoli čutil, ker ti jih je lastna ljubezen zakrivala, morebiti si se jih clo veselil. Ta Božja luč ti razodeva grehe, ki te vežejo; lastna ljubezen pa ti jih prikriva, kakor de bi tvoje reve in nadloge od drugod, in ne iz greha izvirale. — Gnada Božja ti razodeva, de se iz lastne moči ne moreš znebiti pregrešnih verig in vezi, — lastna ljubezen te pa vedno pregovarja, de si zadosti močan, greh v sebi zatreti, se ga oprostiti, t. j., se posvetiti in zveličati. — Gnada Božja temó iz tvoje duše prežene in jo razsvetli, de svoj revni pregrešni stan vidiš, in sebi in pred Bogam spoznaš: de si res zvezan, de te je greh zvezal in vklenil, in de sam iz sebe vezi stergati ne moreš. In kadar to spoznaš sebi in pred Bogam, se je ponižnost v tvojim sercu rodila. De se torej ponižnost v tvojim sercu začne, je treba, de zanjke, ki ti jih lastna ljubezen plete, odkriješ in vse ovire in zavire premagaš, ki ti jih lastna ljubezen nastavlja.

Ravno ta nebeška luč, ktera ti da spoznati svoj pregrešni stan, te pa še dalje pelje. Ona ti gori kaže Sinu Božjiga tvojiga odrešenika. On je, ki te zamore oprostiti, zakaj Njemu je dana vsa oblast. On je, ki te pa tudi hoče oprostiti, in se ravno zato nebeškemu Očetu vedno daruje, de bi te oprostil. On je torej in le On, ki nas grehov in njih vezi zamore in hoče oprostiti in nas bo tudi oprostil.

Ako v Jezusa, svojiga Boga in Zveličarja živo veruješ, boš v Njega tudi terdno upal, in to upanje bo storilo, de porečeš: Kakor si, ljubi Jezus, resnično moj Zveličar, ravno tako je resnično, de me rešiti zamoreš in hočeš, — resnično, de me boš tudi rešil.

Tako ste se tedej ponižnost in upanje v tebi oživele, ki ste obe hčeri nebeški, nebeški dar. Združeni nam zveličanje pridobite, zakaj peljete nas k Jezusu zveličanja iskat, in ker Kristus pri nas to najde, česar On iše, namreč ponižnost, ki se odkritoserčno svojih rev obtožuje, in zaupanje, ktero rešenja prosi, se Božja gnada, ktero nam Jezus vedno ponuja, naših serc prime, ter nam to stori, kar Petru, kateri je milo jokal, kar je storil grešnici, ki je pri Njegovih nogah klečala. On britke solze ponižnosti milo pogleda, solzo zaupanja pa z nebeskim veseljem plača.

De nas torej naš ljubi Zveličar o postnim času ne bo zastonj k sebi klical ter nas opominjal, Njegov jarem nositi; de ne bo zastonj ponujal miru in pokoja našim dušam, si hočemo pred vsim drugim perzadevati, ponižni biti. S ponižnim in skesanim sercam zavolj svojih grehov hočemo vse zvesto spolnovati, kar nam naša mati sv. kat. cerkev o tem postnim času k zveličanju naklada. Kristusov duh naj nas vodi, vse mu hočemo dati, vsimu se odpovedati, vse storiti, kar je Gospodova volja, de zadobimo Gospodov mir in ga vedno ohranimo.

Zlasti vi, ki ste dozdej grehu služili in njegovimu poželenju, vi zlasti ne preslišite, dokler je še dan, Njegoviga ljubeznjiviga glasú, ki vam gnado ponuja. Saj je glas tistiga, ki je prišel iskat, kar je bilo zgubljeniga, na dom perpeljat ovco, ki je zašla; Njegov glas je, ki je zgubljene ovce tako dolgo iskal, de jo je najdel; Njegov glas je, ki noče smerti grešnikove, ampak de se spreoberne in živi; Njegov glas je, ki hoče, de bi bil en hlev, v katerim naj bi se vsi zbrali, in le eniga pastirja imeli. Njegov glas je, ki nam je edino pravo pot v nebesa pokazal, in kateri je, — o neizmerna ljubezen, — tudi za to skerbel, de na tem potu ne omagamo, ter nam je angeljskiga kruha preskerbel, de se, kadar slabimo, okrepčamo in serčno dalje gremo; ako je pot, ki pelje v nebesa, včasi težavna, nam svoje teló v jed, svojo kri v pijačo daje v presvetim Rešnjim Telesu.

Ljubi moji! si li moremo veči ljubezen misliti, kakor je ljubezen Jezusova, ki za nas na križi umerje, de zamoremo mi vnovič rojeni biti? — kterimu še to ni zadosti, ampak kateri sam sebe nam v hrano daje, de bi naše duše za nebesa podbudil in poživil? — Ali si pa moremo tudi veči hudobijo misliti, kakor bi bila, ako bi zapustili Sinu Božjiga, kateri je pod podobo kruha in vina med nami resnično in živo pričujoč; ako bi se od Njega — nar Svetejšiga — obrnili, ki nas k sebi vabi, de bi nas s svojim življenjem oživil; ako bi živi studenec zapustivši za greham letali? — Ali si zamoremo veči nesrečo misliti, kakor je greh, ki nas Jezusa loči, de bi v Božjim zapušenji konec vzeli! O, bežite torej pred greham, sovražite ga kakor Božjiga in svojiga nar večiga dušniga sovražnika. S takim kesanjem in studam nad greham pristopite torej k zakramentu sv. Pokore, s tem studam nad greham se Jezusoviga križa oklenite, in prejeli boste dušni mir, in tudi tolažbo v časnih britkostih, nadlogah in težavah. Saj nam je vsaki dan pred očmi sv. križ, s kteriga nas še vedno ljubeznjivo Jezus kliče, de naj vsi pridemo, ki terpimo in smo obteženi. On, ki je nar več terpel, ki je za vse terpel, hoče tudi vse okrepčati, vse razveseliti. Vsi, tudi vi, ki ste se svetá utrudili ter se prepričali, de tam ni miru za vas, tudi vi pridite, pod sv. križ pokleknite in učite se spoznati, de je vse posvetno veselje le goljufno in nečimurno, in de se naj le pred Jezusam Kristusam pripogibujejo vse kolena v nebesih, na zemlji in pod zemljo, in de naj vsi jeziki spoznavajo, de Jezus Kristus kraljuje v veličastvi Boga Očeta. Amen.

Kar zadeva dovoljenje mesnih jedí, veljá za letašnji štiridesetdanski post in za druge postne dni skozi léto vse to, kar vam je bilo v lanskim pastirskim listu od 1. svečana 1859 za preteklo leto oznanjeno; zatorej to z ravno tistimi besedami tukaj nasledva.

A. Postiti se samó na sebi, to je, v jedi si pertergovati, ostane zapovedano, in le enkrat na dan do sitiga se najesti je perpušeno naslednje dni:

1. Vse dni štiridesetdanskiga posta, (zunaj samih nedelj, ob kterih je perpušeno, večkrat do sitiga se najesti);
2. vse srede in petke v adventu;
3. vse kvaterne srede, petke in sabote.
4. v saboto pred binkošti (26. velik. travna), ob predpraznikih: ss. aposteljnov Petra in Pavla (28. rožnika); Mariiniga vnebovzetja (14. vel. serpana), vsih Svetnikov (31. kozoperska), Mariiniga spočetja (7. grudna), in Rojstva Gospodoviga ali pred Svetim dnevam (24. grudna).

B. Mesne jedí vživati je prepovedano:

1. Vse petke celiga leta;
2. vse kvaterne dni;
3. vse sabote v štiridesetdanskim postu, pepelnično sredo in veliki četertik;
4. binkoštno saboto in vse dneve pred velikimi prazniki, kateri so bili ravno poprej imenovani.

Kdor se pa tega polajšanja ne bo poslužil, temuč se bo po stari kersanski katoliški navádi vse zapovedane postne dni, kakor tudi vse sabote skozi leto mesnih jedí zderžal, bo imel pred Bogam in sveto cerkvijo posebno zaslužnje, ako bo to iz bogoljubne gorečnosti storil, in ne bo zaničeval tistih, kateri se poslužijo cerkveniga polajšanja te zapovedi.

Kakor je pa slehernimu na voljo dano, si po svojim notranjim nagibu veči pertergovanja v duhu prave ponižnosti in pokore nakladati; ravno tako se pa tudi tistim, kateri bi se tega polajšanja poslužili, posebej zateradi, de ob unih zapovednih postnih dneh, ob katerih se vživanje mesnih jedi dopuša, namreč ob vsih perljajšanih dnevih štiridesetskiga posta (zunaj nedelj, v katerih je meso tudi zvečer perpušeno) in ob adventnih sredah se smé mesó le popoldne vživati, zvečer pa od mesá le sama juha (župa). Le ako bi zavoljo starosti, ubožnosti, težkih del ali slabiga zdravja komu potrebno bilo, bi smel tudi zvečer še eno mesno jed vžiti. Stanovitno prepovedano pa ostane, ob tačih perljajšanih dnevih, ribe in mesne jedi ob enim vživati. Vsak tudi, kdor bi se tega cerkveniga polajšanja poslužil, si ima z obilniši gorečnostjo perzadevati, de z zateranjem počutljivosti, s premagovanjem hudiga nagnjenja, s hvaležnimi mislimi v terpljenje in smert našiga Odrašenika Jezusa Kristusa in z deli radodarne ljubezni do bližnjiga doseže namen postne zapovedi svete cerkve, kateri namen je naše posvečenje.

Takim, ki so v posebni revšini, ali še clo od usmiljenja družih živé, ali so sicer zastran živeža popolnoma v oblasti družih, zamorejo spovedniki in duhovni pastirji tudi obširniši polajšanje podeliti; drugi pa, ako bi kje zavoljo svojih okolišin tačiga perljajšanja potrebni bili, naj ga per skofijstvu prosijo.

Vélika Namestnija Ljubljanske škofije

1. svečana 1860.

Anton Kos m. p.,

kap. Véliki Namesnik.

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIZNICA

00000381126

